
Stanka Józefa, ks., al.

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Solec

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1996

Opis

Józef Stanek SAC (1916-1944) - ksiądz pallotyn, błogosławiony Kościoła katolickiego. Pochodził ze Spiszu (wieś Łapsze Niżne), kształcił w pallotyńskim Collegium Marianum w Wadowicach, skąd po otrzymaniu świadectwa dojrzałości w 1935 roku wstąpił do nowicjatu w Sucharach nad Notecią. Dwa lata później znalazł się w podwarszawskim Ołtarzewie, gdzie rozpoczął studia w miejscowym Wyższym Seminarium Duchownym Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego. Podczas ewakuacji w drugiej połowie IX 1939 roku dostał się do niewoli sowieckiej, z której jednak udało mu się zbiec. Wrócił do seminarium i tam w 1941 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Dalej kształcił się w zakresie socjologii na tajnym Uniwersytecie Warszawskim. Dość szybko znalazł się w szeregach Związku Walki Zbrojnej a następnie Armii Krajowej, stając się jej kapłanem. Odprawiał Msze św. w szpitalach, niósł posługę rannym, odprawiał pogrzeby. Wybuch Powstania Warszawskiego zastał go w Zakładzie Sióstr Rodziny Maryi przy ul. Koszykowej. W porozumieniu z dowództwem AK został przydzielony do Zgrupowania "Kryśka", działającego na Powiślu i Przyczółku Czerniakowskim. Przyjął wówczas pseudonim "Rudy". Prowadził regularną działalność duszpasterską, jednocześnie walcząc i ratując rannych. Zrezygnował z możliwości przedostania się na Saską Kępę 23 IX (swoje miejsce oddał rannemu), zdając sobie sprawę, że pozostanie po tej stronie Wisły jest równoznaczne z niechybną śmiercią. Zatrzymany przez hitlerowców jeszcze tego samego dnia podczas likwidowania przez nich nielicznych już punktów oporu przy ul. Wilanowskiej, został brutalnie pobity a następnie powieszony na tyłach znajdujących się tam wówczas magazynów "Społem". 13 VI 1999 roku papież Jan Paweł II ogłosił go błogosławionym w gronie 108 męczenników II wojny światowej.

Spoczywa:

Cmentarz Wojskowy na Powązkach, kwatery 2 D, grób zbiorowy żołnierzy Zgrupowania AK "Kryśka" (od 5 XI 1987). Początkowo spoczął w miejscu śmierci, 14 IV 1945 ciało zostało przeniesione do zbiorowej mogiły przy ul. Solec, niespełna rok później znalazło się na Powązkach. 24 XI 2000 roku relikwie zostały przeniesione do kościoła Chrystusa Króla przy ul. Tykocińskiej 27\35.

Upamiętnienia:

ul. Wilanowska róg ul. Solec - głąz.

Ciekawostki

Stan obecny:

Jest to główna aleja w parku Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza, wcześniej (od 1923.12.06) nosząca imię Bolesława Prusa.

Data nadania nazwy: 1996.03.25
